

24.11.2022

Група № 34

Урок № 7

Тема уроку: Контрольна робота №1 « Практична риторика.

Морфологічна норма»

Мета уроку: перевірити знання морфологічних норм; розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, самостійність, уміння розпізнавати вивчені мовні явища, формувати уміння вчитися, виконувати тестові завдання, працювати самостійно, виховувати повагу до мови.

Матеріали до уроку:

Шановні учні, повторіть усі теми з морфології та риторики, вивчені раніше, та виконайте контрольну роботу «Практична риторика. Морфологічна норма» в робочих зошитах !

Контрольна робота № 1

ПРАКТИЧНА РИТОРИКА. МОРФОЛОГІЧНА НОРМА
(засоби мовного вираження промови, тропи, риторичні фігури;
прикметник, числівник, дієслово)

I варіант

Завдання 1–14 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише **ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ**. Виберіть правильну відповідь і обведіть кружечком букву, яка їй відповідає.

- Лише прикметники записано в рядку
А чудовий, свійський, інший
Б чистий, козацький, кожний
В сестрин, гожий, очікуваний
Г заячий, вельможний, Олегів
(0,5 бала)
- Помилку у творенні присвійного прикметника допущено у варіанті
А Наталчин відгук
Б Миколин привіт
В сестрин перстень
Г Сергійн гаманець
(0,5 бала)
- Лише якісні прикметники записано у варіанті
А великий, смачний, народний
Б міцний, качиний, твердий
В грубий, тихий, дівочий
Г дужий, тонкий, малий
(0,5 бала)
- Ступені порівняння можна утворити від усіх прикметників рядка
А дружний, білосніжний, суворий
Б дорогий, цінний, ефективний
В буланний, бадьорий, красивий
Г давній, предобрний, вигідний
(0,5 бала)
- Правильно утворено ступені порівняння прикметників у рядку
А більш сміливий, важчий за всіх, презліший
Б менш турботливий, серйозніший, якнайдобріший
В найкоротший, найменш успішний, самий високий
Г ласкавіший, більш поміркований, порожніший
(0,5 бала)

6. Лише числівники записано у варіанті
А вісім, восьмий, вісімка **В** шість, ушестеро, шостий
Б сім, півтора, двадцятеро **Г** десять, сороковий, уперше
(0,5 бала)
7. Помилку допущено в узгодженні числівника з іменником у варіанті
А три олівці **В** півтора місяця
Б два сценарія **Г** чотири будинки
(0,5 бала)
8. Правильно узгоджено числівник з іменником у варіанті
А три з половиною апельсина **В** три львів'яни
Б два громадянина **Г** двоє жінок
(0,5 бала)
9. Помилку допущено у відмінюванні числівника
А восьмидесяти семи **В** вісімдесятьма сьома
Б вісімдесятьох сімох **Г** вісімдесятьома сімома
(0,5 бала)
10. Помилку допущено у відмінюванні числівника
А на восьмистах **В** восьмистам
Б восьмистами **Г** восьмисот
(0,5 бала)
11. Поручено граматичну норму на позначення часу у варіанті
А десять хвилин шостої **В** десять хвилин по п'ятій
Б десять хвилин на шосту **Г** п'ята година десять хвилин
(0,5 бала)
12. Прочитайте речення.
На міських дорогах можна розвивати швидкість до ... кілометрів на годину, більш ... водії не перевищують встановленої норми.
 Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків
А п'ятидесяти, помірковані
Б п'ятдесяти, поміркованіші
В п'ятдесяти, помірковані
Г п'ятидесяти, поміркованіші
(0,5 бала)
13. Помилку в написанні дієслівного закінчення допущено в рядку
А гоються, миються
Б люблять, колють
В бачать, сплять
Г сонеш, гудеш
(0,5 бала)

14. Правильно утворено форму наказового способу у варіанті
- А робімо
 - Б зважимо
 - В давай їсти
 - Г замовкнути

(0,5 бала)

Завдання 15 передбачає встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і зробіть позначки (×) у таблицях відповідей на перетині відповідних колонок і рядків.

15. Установіть відповідність.

Форма дієслова	Приклад		А	Б	В	Г	Д
1 особова форма	А знайдено	1					
2 безособова форма	Б знайдений	2					
3 дієприкметник	В знаходити	3					
4 дієприслівник	Г знайшовши	4					
	Д знаходитимемо						

(2 бала)

Завдання 16 вимагає письмової відповіді (обсяг обмежений кількістю рядків).

16. Складіть текст реклами танцювальної школи. Використайте не менше одного тропа й однієї риторичної фігури.

(3 бала)

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту ledishade@ukr.net .

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.

24.11.2022

Група № 34

Урок № 8

Тема уроку: «Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка»

Мета уроку: (формування компетентностей): предметні (знання здобувачів освіти про синтаксичну норму, про види синтаксичних помилок, уміння знаходити синтаксичні помилки, навички виправлення синтаксичних помилок, навички грамотного письма); ключові (уміння вчитися: спостережливість, кмітливість, мовне чуття; комунікативні: робота в колективі та в парах, навички складання усного висловлення; інформаційні: навички роботи з джерелами інформації, загальнокультурні: мовленнєва культура учнів).

Матеріали до уроку:

1. Опрацюйте § 19-20 у базовому підручнику: *Українська мова (рівень стандарту): підручник для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти/ Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2019. – 208 с.*

2. **Перегляньте відео до уроку на [YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=sHvGKnKTVLg&ab_channel):**

https://www.youtube.com/watch?v=sHvGKnKTVLg&ab_channel

3. **Запишіть слова, поясніть орфограми.**

Гр..чаний, зн...рвований, тр..мати, пр..рода, д..тячий, м..нати, джер..ло, л..вада, кр..ниця, ч..кати, з..л..ніти, к..шеня, б..р..гти, шт..псель, тр..вога, л..ман, в..дмідь, ком..н, ст..р..гти, гр..міти, кр.. слярський, к..тушка, д...шевий, м..довий, кр..венький, р..зумний, зам..рзати, в..ртлявий, заг..нати, безз..мельний.

4. **Законспекуйте матеріал до уроку в робочому зошиті (ОСНОВНЕ):**

Дайте відповіді на запитання

1. Що таке синтаксис?
2. Які синтаксичні одиниці ви знаєте?
3. Що таке словосполучення? Речення?
4. Чим речення відрізняється від словосполучення?
5. Які види зв'язку слів у словосполученні ви знаєте?
6. Що таке мовна норма?

Синтаксис (від гр. *syntaxis* — побудова, зв'язок, устрій) — розділ науки про мову, який вивчає будову словосполучень і речень, способи об'єднання слів у словосполучення й речення.

Синтаксичні норми стосуються правильної будови синтаксичних конструкцій — словосполучень і речень.

Наслідком порушення синтаксичної норми літературної мови є **синтаксична помилка**.

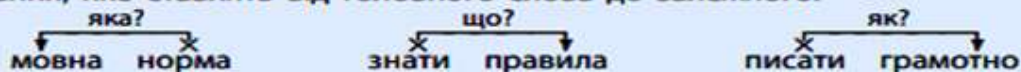
До синтаксичних помилок відносять: порушення синтаксичних зв'язків між словами (норм узгодження та керування); неправильне вживання дієприкметникових і дієприслівникових зворотів; неправильну будову речень, ускладнених однорідними членами, звертаннями, вставними словами; порушення порядку слів у реченні, порядку розташування частин складного речення; сплутування прямої і непрямой мови тощо.

Словосполучення — синтаксична одиниця, утворена поєднанням двох або більше повнозначних слів, одне з яких — головне, друге — залежне.

Словосполучення є будівельним матеріалом для речень, тому воно не є самостійною одиницею мовного спілкування.

У словосполученні між головним і залежним словами можливий тільки один **спосіб зв'язку** — **підрядний**.

Змістовий зв'язок між словами в словосполученні встановлюють за допомогою питання, яке ставлять від головного слова до залежного.

Грамматичний зв'язок між словами в словосполученні здійснюється за допомогою закінчень (*наук^{ов} статт^я*, *художн^є оповіданн^я*) або закінчень і прийменника (*у шкільн^{ому} підручник^у*, *до лінгвістичн^{ого} словник^а*).

Не становлять словосполучень:

- слова, які утворюють граматичну основу речення: *світ змінюється; мова розвивається; люди спілкуються;*
- однорідні члени речення: *батьки і діти; вивчати й досліджувати; розумні та здібні;*
- поєднання повнозначної частини мови (іменника, займенника) зі службовою (прийменником, часткою): *у книжці, пояснив би;*
- складені (аналітичні) форми частин мови: майбутній час дієслова (*буду знати, будуть ураховувати*) та ступені порівняння прикметників (*більш потрібний, менш відомий*) чи прислівників (*більш виразно, менш чітко*).

Способи підрядного зв'язку слів у словосполученні

узгодження	керування	прилягання
залежне слово ставиться в тих же формах, що й головне: <i>словниковий запас</i> — залежне слово <i>словниковий</i> стоїть у тих же формах (ч. р., Н. в. одн.), що й головне слово <i>запас</i> . При зміні форми головного слова відповідно змінюється й залежне: <i>словникового запасу, словниковим запасом</i>	залежне слово ставиться в тому відмінку, якого вимагає головне слово, і ця форма зберігається при зміні головного слова: <i>вивчати історію</i> (головне слово <i>вивчати</i> вимагає, щоб залежне слово <i>історію</i> стояло у формі Зн. в. одн. без прийменника)	залежне незмінюване слово (прислівник, неозначена форма дієслова, дієприслівник), поєднується з головним лише змістом: <i>поводилися чемно, бажання допомогти, співають ідучи, рухатися назустріч, надзвичайно вдало</i>

1. Відредагуйте подані речення. 1. Згадуючи школу, перед нашими очима постає наш дружній клас, бібліотека та оформлений по останньому слову техніки спортзал. 2. Учасники олімпіади встигли на реєстрацію, яку розпочали

в 9 годин ранку. 3. Не дивлячись на спеку на протязі дня вони зберігали трудоспособність. 4. Наслідки змагання їм обявили через три неділі. 5. Без хороших знаннів дуже важко знайти своє місто в житті.

2. Виправте синтаксичні помилки, поясніть, які синтаксичні норми порушено.

ООН прийняв резолюцію, згідно наказу, дякувати вас, особливо на мене сильне враження справив герой оповідання, пішов в кіно, взяв з шафи, вийшов з школи, по виконанні завдання, при досліджуванні ми виявили, по власному бажанню, на протязі дня, слід потурбуватися за своє здоров'я.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.